

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ Ο ΜΑΡΤΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ, III

Γράφει, κάθε Σάββατο,
ο **Πános Δ. Κοσμóπουλος**
Συγγραφέας - Επίτιμος Πρόεδρος του
Συλλόγου προς Διάδοσιν των Γραμμάτων

Στις 7 Οκτωβρίου 1838 ο γηραιός στρατηγός και εν ενεργεία Σύμβουλος Επικρατείας Θεόδωρος Κολλοκοτρώνης επισκέφθηκε το Βασιλικό Γυμνάσιο της Αθήνας (νυν 1ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας) για να παρακολουθήσει τη διδασκαλία του γυμνασιάρχη Γεωργίου Γενναδίου (1784-1854) για τον Θουκυδίδη.

Τόσο εντυπωσιάστηκε από την «παράδοσιν του πεπαιδευμένου γυμνασιάρχη και από την θέαν τσοούτων μαθητών», ώστε εξέφρασε την επιθυμία να μιλήσει και ο ίδιος προς τους μαθητές. Την πρότασή του απεδέχθη ο Γεννάδιος και λόγω της στενότητας του χώρου και του πλήθους των μαθητών η ομιλία του Θεόδωρου Κολλοκοτρώνη ορίσθηκε για τις 10 το πρωί της 8ης Οκτωβρίου 1838 στην Πνύκα. Το γεγονός μαθεύτηκε στη μικρά τότε Αθήνα και εκτός από τους μαθητές, πλήθος ανθρώπων «διαφόρων επαγγελμάτων και τάξεων» συνέβρευσε στην Πνύκα το πρωί της 8ης Οκτωβρίου για να ακούσει τον γηγάτη της Επανάστασης του '21. Κλείνουμε, σήμερα, προτελευταία μέρα του φετεινού Μαρτίου, την αναφορά μας στο '21 της Παλιγγενεσίας, με ένα απόσπασμα από εκείνη την θρυλική ομιλία, που θα έπρεπε να αποτελέσει φυλαχτό παντοεινόν, για τους νέους μας, αλλά και για δασκάλους και γονείς:

«Παιδιά μου! Εις τον πρώτο χρόνο της Επανάστασως είχαμε μεγάλη ομόνοια και όλοι ετρέχαμε σύμφωνοι. Ο ένας επήγεν εις τον πόλεμο, ο αδελφός του έφερνε ξύλα, η γυναίκα του εζύμωνε, το παιδί του εκουβαλούσε ψωμί και μπαρουτόβολα εις το στρατόπεδον, και εάν αυτή η ομόνοια εβαστούσε ακόμη δύο χρόνους, πθέλαμε κυριεύσει και την Θεσσαλία και την Μακεδονία, και ίσως εφθάναμε και έως την Κωνσταντινούπολη. Τόσον τρομάξαμε τους Τούρκους, οπού άκουγαν Ελληνα και έφευγαν χίλια μίλια μακρά. Εκατόν Ελληνες έβαζαν πέντε χιλιάδες εμπρός, και ένα καράβι μιαν άρμάδα [...]. Εγώ, παιδιά μου, κατά κακή μου τύχη, εξ αιτίας των περιστάσεων, έμεινα αγράμματος και διά τούτο σας ζητώ συχώρηση, διότι δεν ομιλώ καθώς οι δάσκαλοί σας.

Σας είπα όσα ο ίδιος είδα, ήκουσα και εγνώρισα, διά να ωφεληθήτε από τα απερασμένα και από τα κακά αποτελέσματα της διχονοίας, την οποίαν να αποστρέφεσθε, και να έχετε ομόνοια. Εμάς μη μας τηράτε πθέον. Το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε. Και αι ημέραι της γενεάς, η οποία σας άνοιξε το δρόμο, θέλουν μετ' όληγον περάσει. Την ημέρα της ζωής μας θέλει διαδεχθή η νύκτα του θανάτου μας, καθώς την ημέραν των Αγίων Ασωμάτων θέλει διαδεχθή η νύκτα και η αυριανή ημέρα. Εις εσάς μένει να ισάσετε και να στολίσετε τον τόπο, οπού ημείς ελευθερώσαμε...»

Κεραυνός εν (αν)Αι(ρυ)θρία

Του Θύμιου Γεωργόπουλου

Η σύγχρονη πολιτική ιστορία της Ελλάδας βρίθεται από «ισχυρούς» πολιτικούς άνδρες, που κυβέρνησαν τον τόπο και που τελικά -με ελάχιστες εξαιρέσεις, μετρημένες στα δάκτυλα του ενός χεριού- πήγαν «άπατοι» αφού προηγουμένως πρόλαβαν και πάτωσαν την χώρα. Πολιτικοί εκπρόσωποι εφοπλιστικού, βιομηχανικού ή τραπεζικού κεφαλαίου, μπροστινά φερέφωνα εμφανών επιχειρηματικών συμφερόντων, με θητείες «βάλλε-βγάλλε», με «οράματα» μιας χρήσης, με υψωμένα λάβαρα, ακριβώς όπως με ευκολία ύψωναν τα αφεντικά τους τις «σημαίες ευκαιρίας». Πρωθυπουργοί «στραταλίζοντες» απ' έξω, «αηλατζάδες» από μέσα.

Βέβαια όλα αυτά μπορεί να ήταν εμφανή και γνωστά, μπορεί να συνέβαιναν χωρίς να τηρούνται ούτε καν τα προσχήματα (για «τακτ» ούτε λόγος), αλλά οι πραγματικοί κυβερνώντες, δηλαδή τα αφεντικά, αυτοί τέλει πάντων που υπεβαλλαν την πολιτική γραμμή, που ουσιαστικά αποφάσιζαν και -εν τοις πράγμασι- νομοθετούσαν, δεν ήταν οι μπροστινοί, δεν έβγαιναν «φόρα παρτίδα», δεν καταδέχονταν να μπουν στον κόπο να παραμερίσουν τους «μπιστικούς» τους, πόσο μάλλον

να τους κλωτσάνε όταν (άθελά τους) τους έφραζαν τον δρόμο.

Τα αφεντικά «παλιάς κοπής» μπορεί να μην ήταν ακριβώς στο παρασκήνιο, όμως σίγουρα ήταν στο ημίφως. Γιατί άλλη ήταν η δουλειά τους και άλλη η (βρώμικη) δουλειά του επιχειρησιακού τους βραχίονα. Κατά πως είχε πει και ο Άγγλος συγγραφέας Σάμουελ Τζόνσον: «Αυτός που δέχεται προστασία δηλώνει πάντα υποταγή».

Η πρώτη φορά στην πολιτική ιστορία του τόπου που ένας επιχειρηματίας (και εφοπλιστής και μινιάρης και πρόεδρος της μεγαλύτερης ΠΑΕ, και «Πειραιωτάρχης»), ο Βαγγέλης Μαρινάκης, παίρνει «αμπάριζα» και βγαίνει ουρλιάζοντας, υποκαθιστώντας (σε κάθε ευκαιρία) τον αρχηγό της Νουδου είναι τώρα. Ο κ. Μαρινάκης (Βαγγέλης για τους φίλους του) ασκεί ανελλιπώς και καθημερινά πολιτική σε κεντρικό επίπεδο. Έχει αναλάβει με «υπεργο-

λαβία» (αυτός μόνος) την συγκρότηση και την λειτουργία, την επεξεργασία των πολιτικών θέσεων και της στρατηγικής, το γραφείο Τύπου και την επικοινωνία, τις συμμαχίες και την δημιουργία μετώπων, του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Ο κ. Μαρινάκης «επιβάλλει» την θέληση του καθολικά και φανερά. Μέσω των εντύπων και των άλλων μέσων (των οποίων έχει την ιδιοκτησία) ξεκαθαρίζει ποιοι θα λάβουν το χρίσμα του υποψηφίου δημάρχου και ποιοι θα κοπούν, ποιοι θα συμπεριληφθούν στα ψηφοδέλτια για την ευρωβουλή και ποιοι για τις εθνικές εκλογές. Ποιοι θα εκπροσωπούν το κόμμα και τι θα λένε. Ποιοι θα προωθούνται και ποιοι θα στοχοποιούνται.

Όπως μάλιστα μάθαμε από τον πρόεδρο της ΝΟΔΕ Πειραιά Γιάννη Βοϊδονικόλη, ακόμα και τα ενοίκια της οργάνωσης και λειτουργίας τους κα-

ταβάλλονται από τον κ. Μαρινάκη, τον οποίο και δημόσια ευχαρίστησε.

Ετσι το πολιτικό προσωπικό της Νουδου αισθάνεται την ανάγκη (αλλά και την υποχρέωση) να τοποθετείται και να ψηφίζει ό,τι εξυπηρετεί τον «ευεργέτη», να επιτίθεται κατά της δικαιοσύνης όταν ελέγχει ή -πολύ περισσότερο- όταν απαγγέλλει κατηγορίες κατά του «πολιχρονεμένου» τους, να καθυβρίζει την κυβέρνηση επειδή απαντάει στο «αφεντικό» τους, που από τα μπουζούκια (ανάμεσα σε μπουκάλα με ούισκι και πανέριο με λουλούδια) δηλώνει: «Η χούντα πέφτει. Είναι θέμα μηνών».

Ετσι το πολιτικό προσωπικό της Νουδου είναι απλώς Κομπραδόροι και Ραντιέρηδες. Και μη μου πείτε ότι ο Μπερλουσκόνι στην Ιταλία τα ίδια και χειρότερα έκανε, γιατί θα σας απαντήσω ότι ο Μπερλουσκόνι (δυστυχώς) είχε εκλεγεί πολλές φορές στην Βουλή, στην Γερουσία και στην θέση του πρωθυπουργού. Ο Μαρινάκης;

Η Νουδου (για να κυβερνήσει) έχει αναλάβει και κουβαλάει μεγάλο φορτίο (από «γραμμάτια»).

«Αν δεν γονάτιζε η καμήλα δεν θα την φορτώνανε».

Επιβεβλημένη η συμμετοχή δήμων και Περιφέρειας σε χρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα

Τα τελευταία χρόνια είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα τα ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, που χρηματοδοτούν την έρευνα τόσο σε πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα όσο και σε αυτοδιοικητικούς φορείς. Ανάμεσα σε αυτά, το Πρόγραμμα «MED Europe» είναι ένα διακρατικό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως εργαλείο περιφερειακής πολιτικής. Χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι ότι οι εταίροι είναι υποχρεωτικά αυτοδιοικητικοί φορείς (Δήμοι, Περιφέρειες) και ότι τα αποτελέσματα του έργου πρέπει να είναι εφαρμόσιμα στον κάθε δήμο.

Συμμετέχοντας σε μια συνάντηση εταίρων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου e-MOPOLI (σχετικό με την ηλεκτροκίνηση) στην πόλη Σταβάνγκερ της Νορβηγίας, σε λίγες μόνο ώρες κατέγραψα ενδεικτικά τις παρακάτω καλές πρακτικές που εφαρμόζονται στη νορβηγική πόλη:

- Γραφείο έξιπληνης κινητικότητας στην πόλη
- Οικονομικά κίνητρα σε πολίτες να μη χρησιμοποιούν τα ΙΧ τους για τη μετακίνηση σπίτι - δουλειά - σπίτι
- Δωρεάν κοινόχρηστα ποδήλατα σε δημότες
- Πιλοτικό πρόγραμμα με κοινόχρηστα ηλεκτρικά ποδήλατα
- Σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων

- Εξυπνη και ευέλικτη δημοτική συγκοινωνία που σταματάει στα σπίτια και όχι σε προκαθορισμένες στάσεις στην πόλη, εξυπηρετώντας δημότες που δεν μπορούν εύκολα να μετακινήθουν

Αντίστοιχες καλές πρακτικές παρουσιάζονται στις συναντήσεις αυτές από όλους τους υπόλοιπους δήμους / εταίρους που συμμετέχουν στο έργο δίνοντας τη δυνατότητα για τη δημιουργία μιας βάσης πετυχημένων και βιώσιμων δράσεων για τη βελτίωση της κινητικότητας και της ποιότητας ζωής των πόλων.

Είναι προφανές ότι η συμμετοχή κάθε αυτοδιοικητικού φορέα σε αντίστοιχα ερευνητικά έργα έχει πολλαπλά οφέλη:

- Οικονομικό όφελος δεδομένου ότι είναι πλήρως επιδοτούμενο από τον φορέα ελέγχου του έργου, τόσο ως

προς την ανάπτυξη της ερευνητικής ιδέας όσο και ως προς την εφαρμογή καλών πρακτικών και δράσεων (πρόσληψη ερευνητών για την υλοποίηση του έργου, αγορά εξοπλισμού και αναλωσίμων κ.ά.)

- Ανάπτυξη συνεργασιών ανάμεσα σε δήμους με παρόμοια χαρακτηριστικά ευρωπαϊκών χωρών
- Καταγραφή καλών πρακτικών και δράσεων στο εξεταζόμενο αντικείμενο
- Διοργάνωση σεμιναρίων και δράσεων για τη διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου
- Ανάπτυξη πιλοτικών εφαρμογών

Είναι ξεκάθαρο ότι στην περίοδο αυτή, της οικονομικής κρίσης, με τα ποσοστά ανεργίας και υποαπασχόλησης να παραμένουν υψηλά, η δυνατότητα σε ένα Δήμο να συμμετέχει σε αντίστοιχα ερευνη-

τικά έργα μπορεί να προσδώσει πολλαπλά οφέλη και γι' αυτό πρέπει να επιδιώκεται η συμμετοχή του κάθε Δήμου σε τέτοιου είδους προγράμματα.

Παναγιώτης Παπαντωνίου
Διδάκτωρ Πολιτικός
Μηχανικός ΕΜΠ
Συγκοινωνιολόγος

ΥΓ1: Πριν από λίγους μήνες προτάθηκε στο Δήμο Καλαμάτας από την ερευνητική ομάδα του ΕΜΠ, στην οποία συμμετέχω, να συμμετέχει ως εταίρος σε ένα ερευνητικό έργο με στόχο την ανάπτυξη μοντέλων βιώσιμου τουρισμού, με έμφαση στη βελτίωση της κινητικότητας, στη βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, στη συμμετοχή νέων και εθελοντών και σε άλλες εναλλακτικές λύσεις

σύμφωνα με τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του τόπου. Παρά τη θετική αρχική ανταπόκριση, με καθυστέρηση 10 ημερών και χωρίς αιτιολόγηση ο Δήμος Καλαμάτας απάντησε αρνητικά.

ΥΓ2: Απευθύνουμε την ίδια μέρα (Παρασκευή) την πρόταση στο Δήμο Ρεθύμνου, το αντίστοιχο τμήμα του οποίου μας απάντησε θετικά μετά από λίγες ώρες και την επόμενη μέρα (Σάββατο) έστειλε υπογεγραμμένα τα απαιτούμενα έγγραφα.

ΥΓ3: Η επόμενη μέρα πρέπει να βρει την Καλαμάτα έτοιμη και ικανή να αναζητήσει και να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία ώστε να εξελιχθεί ακόμα πιο γρήγορα σε μια σύγχρονη βιώσιμη πόλη, στα πρότυπα αντίστοιχων ευρωπαϊκών, και να αποτελέσει η ίδια παράδειγμα για άλλες ελληνικές πόλεις.